

Nro. 36.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Pénteken Majus 6 ik napján
1803. ik esztendőben.*

Anne delenda Carthago?

az az

Szükségesé Kartágó városát el tör-
leni?

*Erről a' Római Tanács Gyűlésében hajdan fel fordult
kérdésről beszélgetnek Didó és Kurtzius az
Elizeum mezején egymással.*

Didó. Halled e' hires Római héros, bátor
szivü Marcus Curtius, te, a' ki Hazád meg
maradasáért magadat fel áldoztad! miért nem mon-
dottad nékem eleve ezt meg? hazámnak ellensé-
ges árnyéka? Didó egy Római polgárral mulat-
tya magát!

Kurtz. Felséges gondolkozású fejedelem alz-

szony! mindnyájunkat egyenlővé tett a' halál — ennek az ő Országában minden ellenségeskedések, minden nemzeti gyűlölség meg szűnnek. — A' felső világnak olly történetjei ezek, a' mellyekről minékünk minden harag 's indulatoskodás nélkül lehet emlékeznünk — itten a' nyugodalom mezejében Didó és Kurtzius, Scipió és Hannibal barátságosan élnek egymással.

Didó. Ott, Afrikának tengerbe nyúló keskeny földjén, Tunistól néhány stadiummal, építtem én Kartágó városát. Egy olly birodalmat állítottam én ott fel, melly sokáig fittyet hányt a' győzedelmeskedő Rómának. Melly nagy bátorság, melly nagy vitézség, melly nagy erő hatalom, és ditsőség eredtek ebből a' városból! Hová enyészett el az én Országomnak győzedelemmel tellyes ideje?

Kurtz. Azon helyet, a' hol a' te Országod fő városa állott, mai napiglan is Kartágó fokának nevezik a' Barbarusok; attól nem messze az Afrikai tenger parton fekszik egy haramja féze, melly Tunisi Respublikának neveztetik. — Ebből és az Algiriái 's Tripolisi szövetséges Társaságokból áll az Afrikai Barbarusság, mellynek minden lakosi tengeri haramják.

Didó. Hat jobbak vóltak e' ezeknél azok a' Rómaiak, a' kik Kartágót, ezt a' nagy hősöknek hazáját el törölték?

Kurtz. Az időnek a' foga — ezt tsak fűledbe sugom — többet mivel, mint sem azok a' nagy hősök, a' kik magok hirekkel e' világot bé töltötték. — Róma is, valamint szinte Kartágó, hajdani ditsőségétől meg fosztatott. Annak még most is fenn áll némely része — ott vólt a'

keresztény Filozofiának lakhelye, és sok viszontagságai után is tsudálkozást érdemel. — Valójában álmelkedni kelletik az isteni gondviselésen. — Egyik birodalom el enyészik, 's másik emeli fel a' maga fejét — egyik Status a' másakra düll, és sok tartományoknak határjai azért terjeszkednek ki olly messze, hogy annál nagyobb zuhanással omolylyanak annakutánna rakásra.

Didó. Minden emberi kézmivnek illyen szokott a' vége lenni — melly haszontalan az olly nagyságra való vágyódás, a' mellyet jövendőben az idő meg emésztt; ki gondolhatta volna azt valaha, hogy Æneásnak, a' kit én a' rajta történt szerentsétlenségek közt magamhoz bé fogadtam, 's szivellen láttam, hogy mondom, ennek az Æneásnak maradéki töröllyék el valaha az én birodalmamat? — annak az Æneásnak, a' ki az egész világ urának, a' Római nemzetnek törzsöke vala.

Kurtz. A' mai világ, az illy háladatlanosságnak mentségére egy új szót talált ki, mellyet Politikának tettzett nevezni. — Ez a' mesterséges szó semmi olly háladatosságot nem esmér, melly a' magános személyektől szentséges kötelességnek tartatik, és a' maga fel tett tzellyának elérésére, minden jó és rossz eszközökkel élhet.

Didó. Útálatos szó!

Kurtz. A' Kartágóbéliek minden közép tengeren való kereskedést magokévé tettek; a' Szardiniai és Máltai szigetekbe koloniákat küldöttek, kereskedéseknek nagyobb ki terjesztésére Sziciliába is ollyakat igyekeztek fel állítani. — A' Rómaiakkal szövetségben vólt Messzina városát meg akarták támadni. Hát ugyan szenvedhetek volna a' Rómaiak illy hatalmas szomizédot magok

körül békeféléggel? Ebből támadt az a' 24 esztendeig tartott háború K. Sz. előtt 242 esztendőkkel, melly első Punisi háborúnak neveztetik a' régi historiákban.

Didó. Tehát már itt is vették hasznát a' Politikának, ámbár nem tudták légyen is annak értelmét egészlen.

Kurtz. Igaz ugyan, hogy békefélégre léptek, de a' melly állandó nem vólt sokáig. — K. Sz. előtt 218 esztendővel Saguntumot Spanyol Országban Hannibal el foglalta, 's az által alkalmatosságot szolgáltatott a' második Púnisi háborúra. — Hannibál 32000 emberből álló hadi népével egész Olasz Országot el pusztította; és igen kevésbe múlt, hogy Rómát is meg nem hódította. — De a' Kartágóbélieknek Kapuában való búja mulatások a' katonaságot meg vesztegette, és a' magok ki pihenésére időt engedtek a' Rómaiaknak, mellynek az a' következése lönn, hogy kéntelen vólt Hannibál Olasz Országot oda hagyni. — A' harmadik Punisi háború K. Sz. előtt 149-ik esztendőben kezdődött, 's három esztendőnél tovább nem tartott. — Kartágó városát Scipio meg vette 's el pusztította. — A' Kartágóbélieknek és az ő fő városoknak birodalma mintegy 700 esztendeig tartott.

Didó. Szomorú emlékezet!

Kurtz. Mind a' két Ország természetében vólt ez a' történet fundálva. A' Rómaiak szüntelen a' szárazon igyekeztek győzedelmeskedni, 's az által nagyon öregbitették vitézeiknek a' számát; a' Kartágóbéliek ellenben az Áfrikai tenger partokon csak egy szoros kerületet, hátok megett pedig egy puszta és lakatlan földet birtanak. — Kétféle erő-

vel, úgymint, hadi- és hajóseregbéli erővel hadakoztak egymás ellen. — E' mellett a' kormányozások formája is olyan vólt a' Kártágóbélieknek, hogy szüntelen való háborúban vóltak a' belső szakadások miatt. — Ezt jól tudták a' Rómaiak használni, magok szövetségeseivé tették a' Szicilia- és Szardiniábélieket, a' kik, az Istenek tudják leg jobban, mit nem képzeltek magoknak, hogy egy olly vitéz nemzettel, a' minémünek a' Rómaiak már akkor tartattak, barátságba élhettek; azonban nem sokára őket is jármok alá vetették szövetséges társaik.

D i d ó. Eleitől fogva mindenkor édesgető tsemege gyanánt szolgált a' hatalmasabb Statusoknak a' kereskedés. — Velentze, Portugallia, Spanyol Ország, Génua, a' Hanseatica városok, Hollandia, Frantzia Ország, és Anglia szüntelen vetélkedtek e' miatt egymással.

Kurtz. Mai napiglan is láthatni a' Róma és Kartagó közt vólt vetélkedésnek egyenlőségét. Az a' Római Tanátsban tétetett planum: *Anne delenda Carthago?* egyenlő ezen mai planummal: *Anne delenda Anglia?* t. i. Szükség e' Angliát el törteni?

D i d ó. Olly nagy különbség van e' kettő közt mint az ég és a' föld közt!

Kurtz. A' Római ármadianak Áfrikába való ki szálltatása által hódoltatták meg a' Kártágóbélieket a' Rómaiak. — Hasonló módon az Angliai Kartágót is az oda ki szálló hadi seregek támadják meg.

D i d ó. Ugy de Kartágó egy szoros tenger mellett fekvő birodalomból állott, melly leg fellyebb is 40 ezer főből álló hadi sereget állithatott ki.

— De nem ilyen Anglia, ez kétfáz ezer főből álló armadiát is ki állithat.

Kurtz. Frantzia Ország pedig ötfáz ezer győzedelmeskedő emberből álló hadi sereget is küldhet ellene.

Didó. Ugy de miként és hol szállhat ki annyi ezer ember? Talán azt gondolod, hogy mindenütt szerentsét fog tapasztalni; gondolod e', hogy mindenütt által evezhet; gondolod e', hogy az Anglus flották, a' mellyek azokat a' kikötő helyeket, mellyekből a' ki szállani igyekező seregek ki repülni akarnak, zárva tartják, semmi szembe tűnő különbséget nem tsinálnak Kartágó és Anglia közt.

Tagadhatatlanúl sok akadályok adják ezen az úton magokat elő. — A' Rómaiaknak is voltak illy akadályaik; de nem az első, nem is a' második, hanem a' harmadik Punisi háborúban hődoltatott meg Kartágó. — Az első Frantzia háborúnak, melly nyólcz esztendeig tartott, vége van; most a' másodiknak kell el kezdődni, és ha e' nem szerentséltetik, a' harmadik, negyedik, sőt az ötödik is következhetik, 's végtére is az a' rész bukik meg, mellynek kevesebb a' népessége.

Didó. Hát sokkal többé Frantzia Ország népessége Anglia népességénél?

Kurtz. Igen is két harmad résszel, mellyhez hogy ha a' Frantziák frigyesei hozzá számláltatnak, a' Frantzia hadakozó erő úgy van az Anglia hadi erőhöz képest, mint a' hét szám az egyhez képest.

Didó. Ugy de az Anglus flották, Coloniák, és az ő minden tengereken való nagy hatalmok?

Kurtz. London hasonló Kartágóhoz; hogyha

London meg hódoltatik, semmi hafzna nintsen a' Coloniáknak, egyik a' másik után mind elfzakad Angliától.

D i d ó. Ugy veszem észre vitéz szivü Kurtzius, hogy te is azt az alkotmányt kedvelled, a' melly a' Rómaiakat lelkesítette hajdan. — A' nagy történetekkel terhes idő sebes lépésekkel fut az örökké valóságba. — Várjuk el szülésének idejét békefféges türeffel. — Èn mindenkor azt hiszem, hogy K a r t á g o t sem tengeri sem hadi erejére nézve Angliával egybe hasonlítani nem lehetett.

K u r t z. Èn pedig, a' ki e' keltőnek egymás eránt való egyeffégét veszem gondolóra, ellenkezőt állatok.

D i d ó. Jövendő idő siess ide felé, és határozd meg a' dolgot.

K u r t z. Siet — valósággal siet — de gondolkozva siet — még tsak négy hét van hátra, 's azutan égni fog Anglia és Frantzia ország közt a' tűz — Meg botsáss nagy lelkü fejedelem affzony — ezekből állanak az én gondolatim.

D i d ó. Római nemes ember szólott; én pedig Frantziát hallani láttatom — a' dieu — mig ismét egymást láthatjuk.

B é t s.

W i l h e l m F r i d r i k W ü r t e m b e r g i 22 esztendőös örökös herczeget, nagy születésére, és az utólsó Frantzia háborúban mutatott szép vitézi talentomaira nézve, Generál Majorságra emelni, 's egyfzersmind a' Bender vacans gyalog Regementjének tulajdonosává tenni méltóztatott Császár Ő Felsége.

A' Liguriai Respublika Kormányfékje a' Cs. Kir. udvarhoz polgár B o c c a r d i t, Császár Ő Fel-

sége ellenben azon Respublikához Chevalier Giustit nevezték ki követeknek.

Néhai Báró van Swieten, Cs. Kir. titkos Tanácsos Ur helyett, a' Császári udvari Olasz Cancelláriának eddig vólt Directorát B. Jenisch Urat, a' Császári udvari Bibliotékának Praefectussává tenni, 's ezen hivatalyába, a' múlt Aprilis 28-ikán maga fő udvarnokja herczeg Stahrenberg által bé iktatni, 's azon Bibliotékánál lévő Personalénak bé mutattatni méltoztatott Fels. Fejedelmünk.

A' Ragusai Respublika, és néhány szigetek az Adriatikumi tengerben kereskedő hajóiknak bátorságban leendő tétetések végett, bizonyos meg egyezés szerént, esztendőnként 10000 ducatit fizettek a' Marockói Császárnak. Minekutánna ezen egyességnek ideje el tölt, és azon szigetek a' Fels. Auszriai Ház birtoka alá estek, következképen azon summa pénznek fizetése is félbe szakadt vólna: a' nevezett Barbarus Császár arra határozta meg magát, hogy azon szigetbéli hajókat nyughatatlankodtatni fogja ellenben a' Triesti és Fiumei hajóknak tellyes szabadtságot enged.

Azonközben hogy az Adriaticumi tengeren minden Auszriai Birodalombéli hajók szabadon és bátorságosan hajókázhatnak, a' Marockói Császárral alkuba botsátkozott az Auszriai Kormány-szék, még pedig olly hasznos következkéssel, hogy minden Auszriai kereskedő hajók mentek lesznek a' Marokkói tengeri haramjáknak üldözéséitől ennekutánna.

Nagy Britannia.

Ex Minister Pitt, és első minister Addington, Aprilis 11-ik napján hosszas conferen-

tiát tartottak, mellyből sokan azt húzzák ki, hogy amaz a' ministerséget ettől haladék nélkül általveszi, 's azonnal hadat is indit a' Franczia nemzet ellen. Maga minister Addington is azon dolgozik, hogy ne az ő ministersége hanem a' Pith kormánya alatt kezdődjön el a' háború. — Ellenben addig, míg a' Franczia és Londoni Kormányzók között való alkudozás félbe nem szakad Pith úr, a' ministerségbe bé lépni nem akar, ne hogy az ő Francziák ellen való gyűlölségének tulajdonítsa az eddig való tsendesség meg háborítását e' világ. — A' ministeriumban való változást a' Londoni Publicumnak nagy része is kívánnya, de hogy az Admirálisnak igazgatása Lord Vincentől elvételődjön, azt épen nem akarja, úgymint, a' ki Anglia hajó feregeit a' legjobb rendbe hozta, mint nagy Admiralis hazájának sokat szolgált, és külömbiséget tudott a' jó és alkalmatlan kormányozók köz tenni; egy szóval, a' ki mind a' tengeri ütközetekben, mind a' kabinetben böltsen és hasznosan tudta magát viselni.

A' The Sun (nap) nevezetű fél ministerialis újság levélnek 10-ik Aprilisi darabjában illy gondolattal van annak ki adója: Ha, úgymond, Pith, Addington, Lord Melille (vólt Dundas) és L. Hawkesbury fogják az Ország kormányát igazgatni, bizonyosan győzedelmeskedünk ellenségeinken. — Az Ammiensi békeségnek nagyon örültünk, de most sints a' szomorúságra okunk; mivel ha szinte rövid ideig tartott is ez a' békeség; mindazáltal tsak ugyan ki pihente magát a' nemzet, és ha háborúra fakad a' dolog, nyugodt erővel lehet ahoz fognunk. Mi ugyan apostolai a' háborúnak nem vagyunk: mindazáltal ha a' háza

szabadtságának fenn tartása és boldogsága kíványnya, utolsó tsepp verünket is kézrek leszünk feláldozni.

A' Morning Chronicle nevezetű Londoni közönséges újság levél, sok szemre való hányással fertegeti a' nemzet nevében az Angliai minisztereket, hogy ennyire halogatják a' Frantziák ellen való háborúnak el kezdését. Továbbá azt állatya, hogy ennek a' két hatalmas nemzet közt támadt villongásnak egyedül a' Máltai sziget légyen az oka, mellyet szeretne Anglia magának meg tartani, kiváltképen azon okból, hogy a' Piemonti 's Pármai herczegségekkel, és az Elbai szigettel nagyon nevededett a' Fr. Respublika hatalma.

A' Fr. Kormányzéknek azon ki nyilatkozatására, hogy a' Pétersburgi Császári és Berlini Kir. udvarok is jót állottak a' Máltai szigetnek azon vitézi Rend birtokában leendő örökös megmaradásáért, a' fent említett The-Sun nevezetű Londoni újság levél ekként okoskodik, 16-ik Aprilisi darabjában: A' Málta vitézi Rend mostani nagy mestere Tommasi, nem tsak maga valóságos teremtvénye a' Frantziáknak, hanem az ő helytartója Bussy születésére nézve is Frantzia, következésképen mind a' kettő jobban szít a' Francziákhoz mint sem az Anglusokhoz. — Tegyük fel, hogy a' Pétersburgi és Berlini udvarok Máltának megmaradását magokra válalták, a' mint a' Fr. officiális újság levél a' Monitor állatja; úgy de bizonyossá tehetik e' arról Angliát, hogy az illy garantirozás mellett is nem a' Francziák birják Máltát, holott vilagosan meg határoztatott az Ammiensi békeféligben, hogy egy Frantzia születésű ember se vétetődjőa a' Máltai vitézek közzé bé.

(Erre a' 20-ik Aprilisi Monitor így felelt :

Nem igaz úgymond a' The Sunnak előadása. A' Máltai Nagymester helytartója B u z z y a' Pápai Statusból való, és egy ott lakott régi Olasz familiától vette eredetét. — Különös talentommal bírnak néhány Angliai Zsurnálifak, és jól tudnak egy és más fel tételekből külömbféle következtéseket huzni.

S p a n y o l O r s z á g.

A' múlt Martzius hólnaphan egy olly fregat evezett bé a' Kadiksi kikötő helybe, a' melly a' több betses. portékákon kívül, egy millió és nyóltzszáz ezer pialtert hozott napkeleti Indiából. — Ezen kívül két 15 millióval meg terhelt hajók váratnak Amerikából. A' Filippini szigetekből azt irták Madridba, hogy az a' Tunkinbéli törvénytelen uralkodó, a' ki az oda való törvényes király ellen pártott ütött, és sok kegyetlenséget vitt végbe, mind a' szárazon mind a' vizen nagyon meg verettetett, és minden hadi 's hajó feregeit elvesztette. Ezen a' rajta esett szereztséttelenségen az oda való is nagyon, de kiváltképen az ott lévő Spanyol Országai Misszionariusok igen örvendenek, a' kinél nagyobb ellenségek az egész napkeleti Indiában nem vólt, és a' ki meg eskütt, hogy három esztendő el forgása alatt a' keresztény vallást onnan ki irtya. — Az el múlt 1800-ik esztendőben a' Sz. Domokos szerzetbéli misszionariusok között húszon négyen, a' Santo - Rosano de Filipinas nevezetű tartományban, 9955 gyermeket, és 588 személyt keresztelt meg, 's iktattak bé a' keresztény vallásba, és 65302 személynek osztogatták ki az úri vatsorát.

O r o s z B i r o d a l o m.

A' múlt postanapon félbe szakadt zikkelynek folytatása.

6. Szabadtságába áll az özvegynek, azt még életében tudtára adni az özvegyek kasszájára ügyelő hivatalnak, kinek kivánnya azt a' pénzt vagy életében által adni, vagy halála előtt tettálni. — Hogyha sem az egyiket, sem a' másikat nem miveli, ilyenkor az Özvegyek kasszájába az ő számára le tettett töke pénz, interestével együtt, az ő férfi vagy leány maradékira marad.

6. Hogyha az Özvegyek kasszájába le tett summáról adatott nyugtató levelet, vagy maga a' le tévő, vagy annak özvegye és gyermekei elvesz-
tenék, azonnal tartoznak arról az Özvegyek kasszájára ügyelő Hivatalnak jelentést tenni, azon történetet a' közönséges újság levelek által háromszor ki hirdettetni, 's abban kitétetni, melly napon, hó-
napban, 's esztendőben veszett el az a' nyugtató levél, mennyi vólt a' summa, 's kinek nevére adatott azon level? — Hogyha a' harmadik hirdetés-
től számlálván esztendő alatt az el veszett levél fel nem találtatik; tehát vagy új nyugtató levél adatódik néki, vagy ha kivánnya, a' pénz interestével együtt ki fizetődik; az el veszett és fel nem találtatott levél pedig haszon vétel nélkül valóvá tétetődik, és sohà semmi fizetés nem fog arra adatódni.

7. Hogyha sem a' le tett töke pénzről, sem az arról adott nyugtató levélről semmit se tudna az özvegy, vagy ha tud is, de a' levél kezébe nem adatódik, következésképen azt férje halála után fel nem talállya, és az özvegyek kasszájára ügyelő Hivatalnak bé sem jelentheti; továbbá azt sem tudhattya, hol 's mikor hólt meg és mi-
tsoda rendelést tett azon pénzről a' férje: ilyenkor, ha élő tanúbizonyságokkal meg mutathattya

azt, hogy ő annak özvegye legyen, vagy a' tőke pénze ki fizetődik, vagy az interefféből élhet.

8. Hogyha valaki más valamely özvegy számára akar azon kasszába pénzt le tenni, az is bévétetődik, és azon módon bánnak vele, mint ha annak felesége lett volna.

9. Valamint az Özvegyek számára épített házak, úgy az özvegyek kasszája is az árvákra ügyelő Tanács gondviselése és igazgatása alatt lesz, mellynek tagjait, önnön maga a' Fels. fundáló fogja ki nevezni.

Petersburgból Aprilis 15-ik napján. — A' nép megvilágosítására ügyelő Commissió, a' reá bízott dologban nagy szorgalmatossággal foglalkozkodik; de mivel ennek előmenetele leg inkább a' Papság buzgó munkásságától függ, a' Petersburgi zsinat azt végzette, hogy a' seminariumból annyi ifjú papokat küldjenek a' Püspökök, a' mennyit a' nép világoztatására ügyelő minister a' kerületbéli C. koláknak és gymnasiumoknak tanításokra kívánni fog.

I. Sándor Orosz Császár olly igyekezettel vala, hogy ebben az esztendőben maga roppant birodalmainak belső részét meg fogja látogatni. Ezen hasznos feltételéről a' mostani környülállások közt le mondott. — A' tengeri dolgokra ügyelő Collegium (Admiralitas) véletlenül olly parantsolatot vett, hogy ne csak a' tengeri bőszi klak közt való evezésre alkalmas flottát, hanem ezen kívül egy hét linea hajóból és egynéhány fregatokból álló eskadert is készíttessen ki. Ennekfelette több gyalog és lovas regementek vettek az eránt parantsolatot, hogy minden szempillantásban készek legyenek. Erre a' vélotlen hadi készültre a'

Svéciával határ széleket tárgyazó villongás szolgáltatott alkalmatosságot, mellynek historiája ide megyen ki rövideden:

A' néhai E r s é b e t P e t r o w n a Császárné uralkodása alatt szerzett N i s t a e d t i békeesség kötésnek alkalmatosságával, az Ország határaitra nézve Svécia és az Orosz Birodalom egymás közt meg nem egyezhetvén, annyiban a' nevezett Császárné Svéciának engedni láttatott, hogy a' L a l a n d i sziget a' K y m é n e folyóviz mellett szabadon hagyattassék, és ezen folyó viz hajókazó része (Thalwég) légyen a' két Birodalom közt való határ, a' mellyen lévő hidnak fele Orosz szinnel, a' másik féle pedig Svécia szinnel festődjön meg, és mind a' két Ország tzimere függesztessen azon ki, 's azon időtől óta mindenkor így vólt; hanem —

Eszkendővel ennekelötte, a' midőn Finnlandiát béjárta, 's ezen hidon által ment vólna a' Svéciai Király, igen szemébe ötlött néki a' két színű festék és a' kétféle czimer, és sehol se találtatván hirtelen, a' ki e' dolgot néki meg magyarázhatta vólna, parantsolatot adott, hogy a' hidnak Orosz Országhoz tartozó része is Svéciai szinnel festetődjön bé. Akkor mingyárt hirt adott az Orosz Gubernator Sándor Császárnak; de a' Császár alkalmatosabb időre halasztotta e' dolognak elintézését, és nem régeben az említett hidnak egyik felét Orosz szinnel festetni parantsolta. — E' miatt eleven levelezésre fakadt a' dolog, 's végtére olly szókkal élt a' Stockholmi Királyi udvar, a' mellyek miatt kénytelen vólt az Orosz Császár mind szárazon mind vízen hadi készületeket tétetni.

J e l e n t é s e k.

A' fellyebb való esztendőben egy olyan Physikát vagy Természeti tudományt tanító köny-

vetskéröl tettem ígéretet , mellyben a' köz nép közt uralkodó nevezetesebb babonaságok a' természeti okokból meg lesznek tzáfolva. Attól az időtől fogva minden módon törekedtem, hogy azt a' Publicumnak kezébe adhassem, és ekképpen ígéretemet telyesitsem : de a' papiros szük vólta mind eddig megakadályoztatott. Most hát ezennel jelentem , hogy a' könyv minden órán kifzabadúl a' sajtó alól ; mint egy 20 árkusból álló lézzen, szép médián papirosra , és egy réztábla tsinos rajzolat-
lattal. Találtatni fog Pesten és Budán a' közön-
séges Bibliopoliumokban. Veszprémben a' Typo-
graphus, és Székes Fejérváron Lang és Baumeister
könyvkötő Uraknál. A' kik pedig ezen helyektől
távolabb vagynak, és kívánják megszerezni, jelent-
hetik magokat az olyanoknál, a' kiktől a' Raff
Természeti Históriaját megszerezték, mellyet ezek
ide hírül adván, el fognak azokhoz küldetni az
Exemplárok. Az arra egy forint lesz. Irtam Veres
Berényben Aprilisnek 18-ik napján 1803-ik esz-
tendőben.

F a b i a n J ó s e f

Veres-Berényi Predikátor.

Nem a' nyereségre való vágyodás , se a' ditséretnek kívánsága a' tárgyam ; hanem tsak egyedül az Egyházban az Isteni tiszteletet 's szol-
gálatot ilendően örögbíteni fő tzélom. Ki is e'
végre több kéfzen lévő munkáimból három igen
könnyű és rövid egyházi irás módjához alkalmaz-
tatva ket kötetményből álló Miséket négy éneklő
szozattal, két hegedűvel, két kürttel, egy koboz-
zal és orgonával minden gánts nélkül faragva ,
szép 's jó papirosra nyomtattatott leg főképp a'
kissebb helységek' számára közre botsítani bator-
kodom. Egy egy kötetménynek az arra 3 fo-
rint, a' pénz vagy a' szerzőjénél vagy a' Szedő-

uraknál bé tétették. A' hatodik exemplár a' szedő uraknak ingyen esik.

Az első kötetményének, melly Augustusban, ki jön, az előfizetése jövő Julius' végéig fog tartani, a' második kötetmény is jövő Septemberben bizonyossan elvégeződik, és a' vivő urakhoz elküldődik, avval a' kéréssel, hogy avval az alkalmazottággal, midőn az első Exemplár kézre szolgáltatik méltoztassanak a' második Exemplarért is az előfizetést le tenni. Ezen tett rendelkezésén kívül, a' kiének tettik lehet egyszerre mind a' két kötetményekre előfizetni. Ha ezen Misék (a' mellyek úgy vannak előadva, hogy nem tsak egy jól rendelt, hanem egy kissebb 3, 4 vagy leg alább 5 személyyeből álló kar által, és ugyan tsak egyetlen egy falusi mester által is illendően adathatnak elő, mivel a' meg jegyzett fundamentómos és hozzá adott énekes szózaton kívül még egy kivonatott forgatható muzsika elkésérése az Orgona szózatokban felül találtatik) kedvet találnak az érdemes Publicum előtt, ezek után még más nagyobb 's nevezetesebb munkáim is következni fognak.

Nagy reménység táplál 's vigasztal engemet, hogy ezen munkát egyházi Elöljárók Hazánk két kebelében megvenni, terjeszteni és ajánlani fogják. És valljon nem ditséretes e' egy olly a' szép tudományokban 's szabad mestersegekben gyakorló hazafiat serkenteni, és gyámolítani, kiének egyedül tsak az a' fő tárgya, hogy az ő éjjeli 's nap-pali szorgalmatos fáradozássa által, édes hazánkban az Ur' Isten' szolgálatja feljebb emeltelien.

Besztertze Bányán 16-ik Aprilis napjan 1803.

Hiray Antal Julián

Muzsika igazgató, a' Kaptalon-béli, és sz. Kir. város' Orgonasa.